

گزیده ای از تأکيدات مقام معظم رهبری

پیرامون نهی از ایراد تهمت، افتراء و تخریب به ویژه نسبت به مسئولین و تصریح بر غیر شرعی و غیر قانونی بودن اینکار با هر دلیل و بهانه ای

<p>انسان کسانی را می‌بیند که وقتی در تریبونی قرار می‌گیرند، از آن تریبون برای فتنه‌گری استفاده می‌کنند؛ برایشان خلاف واقع گفتن و دروغ گفتن، بلکه مردم را بناحق تهییج کردن، حق را باطل و باطل را حق جلوه دادن، اهمیتی ندارد! واقعاً اگر چنین کسانی باشند، باید جلوی آنها را گرفت.</p>	<p>۱۳۷۰/۱۲/۴</p>
<p>«یکی از بدترین کارها این است که مسؤولان موظف نظام، به وسیله‌ی اشخاص دیگر - صرفاً به خاطر این که تریبونی در اختیارشان قرار گرفته - مورد تخریب واقع شوند. انتقاد کردن غیر از تخریب کردن است. این معنی ندارد که اگر کمبود و ضعفی در کار دولت و در بخشی ایجاد شد، کلیت دولت مورد اهانت قرار گیرد.</p>	<p>۱۳۸۰/۰۵/۱۱</p>
<p>انتقاد، طلب اصلاح و مطالبه‌ی مطالبات مردم، خوب است؛ عیب‌جویی بی‌منطق، بزرگنمایی، تهمت‌زنی و افتراء و شایعه‌پراکنی بی‌اساس بد است.</p>	<p>۱۳۸۴/۰۸/۰۸</p>
<p>بدگویی کردن، اهانت کردن، تهمت زدن، برای عزیز کردن خود و یا نامزد مورد نظر خود، دیگران را و رقبا را در چشم مردم خوار کردن، اینها راهها و روشهای صحیح و اسلامی نیست.</p>	<p>۱۳۸۶/۱۰/۱۵</p>
<p>«تهمت زدن آدمهای مؤمن راه، مصونیت‌دار از لحاظ اسلامی و شرعی را؛ در معرض هتک آبرو قرار دادن در شننامه‌ها، در مطبوعات، در پایگاه‌های اینترنتی و غیره، این‌ها اصلاً مصلحت نیست»</p>	<p>۱۳۸۶/۱۰/۱۲</p>
<p>طرف صریح‌ترین اهانتها به رئیس جمهور قانونی کشور شد. به کسی که رئیس جمهور قانونی کشور است، متکی به آراء مردم است. نسبتهای خلاف دادن، رئیس جمهور مملکت را که مورد اعتماد مردم است، به دروغ گوئی متهم کردند! اینها خوب است؟ کارنامه‌های جعلی برای دولت درست کردند، اینجا آنجا پخش کردند، که ما که در جریان امور هستیم، می‌بینیم میدانیم که اینها خلاف واقع است؛ فحاشی کردند؛ رئیس جمهور را خرافاتی، رمال، از این نسبت‌های خجالت‌آور دادند؛ اخلاق و قانون و انصاف را زیر پا گذاشتند.</p>	<p>۱۳۸۸/۰۳/۲۹</p>
<p>«فضا را نباید از تهمت و از گمان سوء پر کرد. قرآن کریم میفرماید: «لو لا اذ سمعتموه ظن المؤمنون والمؤمنات بأنفسهم خیراً» وقتی میشنوید که یکی را متهم میکنند، چرا به همدیگر حسن ظن ندارید؟ تکلیف دستگاه اجرائی و قضائی به جای خود محفوظ است. دستگاه‌های اجرائی باید مجرم را متقیب کنند، دستگاه‌های قضائی باید مجرم را محکوم و مجازات کنند؛ با همان روشی که ثابت میشود و در قوانین اسلامی و قوانین عرفی ما هست و هیچ هم در این زمینه نباید کوتاه بیایند؛ اما مجازات مجرم که از طرق قانونی جرم او ثابت شده است، غیر از این است که به گمان، به خیال، به تهمت، یکی را متهم کنیم، بدنام کنیم، توی جامعه دهن به دهن بگردانیم. اینکه نمیشود. این فضا، فضای درستی نیست»</p>	<p>۱۳۸۸/۰۶/۲۹</p>
<p>«اینکه ما ببائیم این و آن را بدون اینکه اثبات شده باشد، بگیریم زیر بار فشار تهمت و چیزهایی را به آنها نسبت بدهیم که ممکن است در واقع راست باشد، اما تا مادامی که ثابت نشده است، ما حق نداریم آن را بیان کنیم؛... تهمت زدن به یک شخص گناه است، تهمت زدن به یک نظام اسلامی، به یک مجموعه، گناه بسیار بزرگتری است»</p>	<p>۱۳۸۸/۰۹/۰۴</p>
<p>«اینکه متأسفانه باب شده که روزنامه و رسانه و دستگاه‌های گوناگون ارتباطی - که امروز روزه‌روز هم بیشتر و گسترده‌تر و پیچیده‌تر میشود - روشی را در پیش گرفته‌اند برای متهم کردن یکدیگر، این چیز خوبی نیست؛ این چیز خوبی نیست، دل ما را تاریک میکند، فضای زندگی ما را ظلمانی میکند. هیچ منافات ندارد که گنه‌کار تاوان گناه خودش را ببیند، اما فضا، فضای اشاعه‌ی گناه نباشد؛ تهمت زدن، دیگران را متهم کردن به شایعات، به خیالات، همین جا من این را هم بگویم؛ اینکه در دادگاهها - که در تلویزیون هم پخش میشد - از قول یک متهمی چیزی راجع به یک کس دیگری گفته میشود، من این را بگویم که این، شرعاً حجت ندارد، بله، متهم هرچه درباره‌ی خود در دادگاه بگوید، این حجت است.»</p>	<p>۱۳۸۸/۰۹/۰۴</p>
<p>من می‌بینم در بعضی از اظهارات، در بعضی از حرفها، فضا آنچنان مغشوش میشود که افراد سردرگم میشوند؛ مردم نسبت به همدیگر، نسبت به نخبگان، نسبت به مسئولان، نسبت به مسئولان بدهین میشوند؛ این درست نیست. «بعضی‌ها - چه مطبوعات، چه بعضی از عناصر گوناگون - توصیه‌پذیر نیستند؛ آنها از ما توصیه نمیخواهند؛ معلوم نیست سیاستهای بعضی از این دستگاهها و مطبوعات و رسانه‌ها را کی معین میکند و کجا معین میشود - نشان در ایجاد اختلاف است - اما آن کسانی که مصالح کشور را میخواهند، مایلند حقائق را غالب کنند، من توصیه‌ام به آنها این است که از این اختلافات جزئی و غیر اصولی صرف نظر کنند. شایعه‌سازی و شایعه‌پراکنی درست نیست. انسان می‌بیند صریحاً و علناً به مسئولین کشور - کسانی که بارهای کشور را بر دوش دارند - تهمت میزنند، نسبت به اینها شایعه‌سازی میکنند؛ مسئولین کشور کسانی هستند که زمام یک کاری به اینها سپرده است؛ مردم باید به اینها اعتماد داشته باشند، حسن ظن داشته باشند. نباید شایعه‌پراکنی کرد؛ دشمن این را میخواهد. دشمن میخواهد شایعه‌پراکنی کند؛ میخواهد دلها را نسبت به یکدیگر، نسبت به مسئولین بدبین کند»</p>	<p>۱۳۸۹/۱۰/۰۷</p>
<p>« اینی که اصلاً این کار [غیبت] جایز است یا جایز نیست ولو به قصد اصلاح باشد، این را نمیشود به طور مطلق یک چنین چیزی را پابند شد؛ که ما بگوئیم ما چون میخواهیم در امر جامعه اصلاح کنیم، پس زیدی راه عمومی را یا یک جریانی را به طور مطلق مورد تهاجم قرار بدهیم، غیبت کنیم؛ حالا آن کسانی که این کارها را میکنند، خیلی اوقات به غیبت هم اکتفاء نمیکنند؛ خوب، ملاحظه میکنید دیگر. گاهی چیزهایی را می‌آورند که معلوم نیست حدّ غیبت بر او صادق باشد؛ شاید مصداق تهمت است، مصداق افتراء است، مصداق قول به غیر علم است، مصداق سبّ و شتم است؛ نمیشود این را گفت که اگر طرف قصد اصلاح دارد، پس بنابراین این جایز است برای او، نه؛ موارد استثناء همان مواردی است که [در کتب فقهی] ذکر شده است.</p>	<p>۱۳۸۹/۱۰/۰۷</p>
<p>منتها باید این موارد صدق کند، احراز بشود. این خیلی مهم است. واقعاً یکی از چیزهایی که ما همه‌مان [باید توجه کنیم]، به مردم هم باید بگوئیم، یاد بدهیم که توجه بکنند این است که: به صرف توهم این که حالا این کار مصلحت دارد، دستشان را، یا قلمشان را، یا وبلاگشان را آزاد نکنند که هر چه به دهشتان آمد، آن را بگویند؛ اینجور نیست، چون وسائل مدرن امروز همه مشمول همین حکم است. »</p>	<p>۱۳۹۰/۰۴/۰۶</p>
<p>بنده یک وقتی به یک مناسبتی در یک صحبت عمومی عرض کردم به مردم که قرآن کریم میفرماید: «لولا اذ سمعتموه ظن المؤمنون والمؤمنات بأنفسهم خیراً» (۳) یعنی وقتی افک (۴) را شنیدید چرا به همدیگر حسن‌ظن نداشتید؟ یعنی از اول رد کنید افک را. [اگر] آمدند به یک نفری تهمت زدند، یک چیزی را گفتند - حالا یا با عنوان تهمت یا به عنوان غیبت - چرا قبول میکنید؟ ببینید این کلمه‌ی لولای تحذیریه در قرآن و در کلام عرب خیلی معنای وسیعی دارد، فقط معنایش «چرا» نیست، که ما بگوئیم چرا این کار را نکردی. چرای با تأکید است. یعنی آه، وای، چرا؛ معنای «لولا» این است؛ تحذیریه است. [چرا] «لولا اذ سمعتموه ظن المؤمنون والمؤمنات بأنفسهم خیراً»؛ یعنی چرا به هم ظن نیک ندارید، چرا به هم حسن‌ظن ندارید. تا فوراً کسی آمد، شما بگوئید بله، احتمال درستی‌اش هم اگر بوده آدم به صورت یقین آن را بداند و نقل بکند. این درست نیست، این ممنوع است. این چیزی که امروز مورد ابتلاست در جامعه‌ی ما، از همان چیزهایی است که بایست از همین ادله‌ی غیبت بفهمیم که درست نیست؛ این وضعی که وجود دارد درست نیست.</p>	<p>۱۳۹۰/۰۴/۰۶</p>
<p>«به هر کسی ممکن است یک اتهامی وارد شود. تا وقتی که از طریق قانونی جرم ثابت نشده است، نه در خود قوه، نه در بیرون قوه، نه در تریبونها و منبرهای رسمی، نه در وسائل ارتباط جمعی، کسی حق ندارد آبروی یک مسلمانی را ببرد؛ این بسیار مسئله‌ی مهمی است. بعضی اوقات انسان می‌بیند روی قوه‌ی قضائیه فشار می‌آورند که آقا افشاء کنید. نه آقا، هیچ لزومی ندارد افشاء کردن. در موارد خاصی، بله، شارع مقدس مشخصاً و معیناً خواسته است که مردم مجازات را ببینند، یا مجازات شوند را بشناسند؛ اینها موارد خاصی است، مال همه جا نیست. بخصوص وقتی که در فضای جامعه روحیه‌ی تعمیم وجود دارد که یک چیزی را به غیر مورد خودش تعمیم میدهند، اینجا انسان خیلی باید احتیاط کند. تا وقتی جرمی ثابت نشده است، قطعاً نبایستی کسی را در معرض قرار داد؛ در معرض اتهام هم نباید قرار داد؛ چون وقتی گفتید متهم است، افکار عمومی تفکیک نمیکند بین متهمی که هیچ گناهی نکرده است، با آن کسی که شواهدی بر گناه او وجود دارد»</p>	<p>۱۳۹۰/۰۶/۰۲</p>
<p>حرف‌های نادرست موجب غفلت از دشمن میشود؛ اگر حواستان پرت شد، غافل شدید، تمرکز را از دست دادید، به چیز دیگری سرگرم شدید، نتوانستید پیش‌بینی کنید که او چه کار میخواهد بکند، حتماً ضربه میخورید. دشمن که نخوابیده؛ او بیدار است: «و ان اّخا الحرب الأرق و من نام لهینم عنه». شما اگر حواست پرت شد، شما اگر از موقعیت خودت غافل شدی، دلیل این نمیشود که دشمنی هم که در مقابل توست، حواست پرت شده باشد؛ او ممکن است حواست جمع باشد، بزند. پس باید حواسها جمع باشد. اینکه ما این همه عرض میکنیم، توصیه میکنیم، تأکید میکنیم، هم به مسئولین، هم به مردم، که خودتان را به مسائل فرعی سرگرم نکنید، برای خاطر این است. اینکه به مطبوعات، به رسانه‌ها، به روزنامه‌ها، به پایگاه‌های اینترنتی که امروز رواج پیدا کرده است، هی سفارش میکنیم که از وارد کردن حرفها و مطالب نادرست - که ذهن مردم را مشغول میکند - به فضای ذهنی مردم پرهیز کنید، به خاطر این است.</p>	<p>۱۳۹۱/۱۰/۱۹</p>